บทคัดย่อ

T155609

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) เพื่อศึกษาถึงคุณสมบัติของผู้ ตรวจสอบกิจการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาถึงบทบาทของผู้ตรวจสอบ กิจการ สหกรณ์การเกษตรในปัจจุบัน ทั้งที่เป็นบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง 3) เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์การเกษตรและผู้ที่เกี่ยวข้องที่สำคัญกับสหกรณ์ที่ มีต่อบทบาทผู้ตรวจสอบกิจการในสหกรณ์การเกษตร 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข ปัญหา ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด เชียงใหม่ทุกคน จำนวน 76 ราย จากสหกรณ์การเกษตรทั้งหมด 48 สหกรณ์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 100 ราย โดยทำการเก็บรวมรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทาง ในการกำหนดรูปแบบในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตรวจสอบกิจการส่วนใหญ่เป็นเพศษาย มีอายุระหว่าง 40–50 ปี จบการศึกษาระคับต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีอาชีพเกษตรกรรม ก่อนดำรงดำแหน่งเกยเป็นกรรมการ ดำเนินการ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตรมาก่อน ปัจจุบันไม่เป็นกรรมการดำเนิน การหรือพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตร แต่ยังเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรอยู่ มีถายุการทำงานในดำแหน่งผู้ตรวจสอบกิจการในสหกรณ์การเกษตร 1 ปี และไม่เกยเข้ารับการ ฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรผู้ครวจสอบกิจการมาก่อน

บทบาทที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันของผู้ตรวจสอบกิจการ พบว่า เป็นผู้มีคุณสมบัติ ด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในระดับปานกลาง เป็นผู้มีบุคลิกภาพในระดับมากและ เป็นผู้มีจริยธรรมในระดับมากที่สุด ด้านการได้มา พบว่า การได้มาของผู้ตรวจสอบกิจการเกิดจาก ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสหกรณ์และความด้องการของสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นสมาชิก ของสหกรณ์ถูกเลือกตั้งด้วยการมีผู้เสนอชื่อเข้ามาในที่ประชุม เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ ความ สามารถและเป็นที่ยอมรับของสมาชิก เข้ามาด้วยความเต็มใจ มีจำนวนสหกรณ์ละ 2 ราย ปัจจุบัน ไม่เคยเป็นผู้สอบบัญชีหรือคณะบุคคลที่ทำหน้าที่สอบบัญชีของภาครัฐหรือเอกชน เข้ามาด้วยความ เต็มใจที่ถูกเสนอชื่อให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการ

T155609

บทบาทที่กาคหวังให้เป็นในอนากคของผู้ตรวจสอบกิจการ พบว่า กวรเป็นผู้มี คุณสมบัติด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในระดับมากที่สุด เป็นผู้มีบุคลิกภาพและ เป็นผู้มีจริยธรรมในระคับมาก ผู้ตรวจสอบกิจการควรเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการ สหกรณ์ โครงสร้างสหกรณ์ การแบ่งส่วนงานของสหกรณ์ เข้าใจกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งเกี่ยวกับ สหกรณ์ มีความรู้ค้านการเงินการบัญชีพอสมควรเป็นพื้นฐานและต้องมีความกระตือรือรั้น งยัน และพัฒนาตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้านการได้มา พบว่า ผู้ตรวจสอบกิจการควรสรรหาจาก ้สมาชิกก่อนเป็นถำคับแรก หากสรรหาแล้วไม่ได้ตามที่กำหนดไว้สามารถเลือกจากบุคคลภายนอก แทนได้ จากการเสนอชื่อในที่ประชุมใหญ่แต่ด้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจนและรัดกุม ไว้ในระเบียบว่าด้วยการสรรหาผู้ตรวจสอบกิจการ โดยยึดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์เป็นหลัก พร้อมทั้ง ระบุจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการในจำนวนที่เหมาะสมกับขนาค ปริมาณงานในสหกรณ์ ในทีมตรวจสอบต้องมีความรู้ทางค้านบัญชีอย่างน้อย 1 คนเป็นพื้นฐาน ระยะเวลาคำรงตำแหน่ง ควรมีระยะเวลามากกว่า 1 ปี คือ 2-3 ปี ค้านผลตอบแทน ควรมีการจ่ายผลตอบแทนให้คุ้มก่า เหมาะสม จากการอนุมัติในที่ประชุมใหญ่ โดยตั้งงบประมาณรายจ่ายรองรับไว้ในค่าใช้จ่าย ้เกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการ พิจารณาจากปริมาณงานและธุรกิจของสหกรณ์ให้เหมาะสมกับผล ตอบแทนประจำเคือนที่จะได้รับ รวมทั้งมีเบี้ยเลี้ยง ก่าพาหนะแก่ผู้ตรวจสอบในการประชุมแต่ละ ครั้ง ควรมีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนเพื่อผลตอบแทนการตรวจสอบกิจการแก่ผู้ตรวจสอบกิจการ ใช้เป็นสวัสคิการแก่ผู้ตรวจสอบกิจการ กือ มีการทำประกันชีวิต สวัสคิการการเบิกจ่ายก่ารักษา พยาบาล เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านบทบาทการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงาน ของผู้ครวจสอบกิจการค้องเป็นฝ่ายสนับสนุน เสนอแนะ แก้ไขปัญหา ไม่ใช่การจับผิคการทำงาน มีคุณธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในการกระทำหรือกิจกรรมใด ที่ก่อให้เกิดกวามเสียหายต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมทั้งที่จะทำให้เกิดอกติ จนเป็นเหตุให้ไม่ สามารถจะปฏิบัติงานตรวจสอบตามหน้าที่ถวามรับผิดชอบได้อย่างเที่ยงธรรม มีการรายงานผล การตรวงสอบอย่างถูกต้อง โปร่งใส และกวรงัคให้ผู้ตรวงสอบกิงการได้รับการอบรมหลักสูตรที่ ้เกี่ยวข้องจากหน่วยงานกำกับดูแลพร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพของตนเองตลอดจนพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพของงานตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

เมื่อเปรียบเทียบความคิคเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่เป็น จริงและที่คาคหวังของผู้ตรวจสอบกิจการและผู้ให้ข้อมูลมีความแตกต่างกันทุกค้านที่ระคับ นัยสำคัญ 0.05 โคยผู้ตรวจสอบกิจการและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความคาคหวังในบทบาทของผู้ตรวจสอบ กิจการสหกรณ์การเกษตรมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ABSTRACT

TE155609

The objectives of the study were to study the qualifications of agricultural cooperative inspectors in Chiang Mai Province, their actual and expected roles, and the opinion about agricultural cooperative inspectors and the related important people about the roles as well as to suggest the problem solving processes. The data were collected be means of questionnaires from all 76 agricultural cooperative inspectors in Chiang Mai Province and 100 related people and then used as guidelines for forming in-depth interview.

The results showed that most agricultural cooperative inspectors were males with the age of 40-50 years and held under high school degree. They were agriculturists and used to be committee members or cooperative officers; however, they were still the members of the agricultural cooperatives. Most of them worked as this position for only 1 year and were not trained in any curriculums concerning agricultural cooperative inspectors.

Concerning the actual roles of agricultural cooperative inspectors, it was found that the respondents had knowledge, capabilities, and experience at a moderate level while their personalities and experience were at a high level. Based on cooperative Act and needs, two inspectors as cooperative members were nominated and elected from each cooperative due to their knowledge, capabilities, willingness and members' acceptability. Furthermore, they used not to work as auditing accountants.

Regarding the expected roles of agricultural cooperative inspectors, it was found that the inspectors should have knowledge, capabilities, and experience at a high level. In addition, they should know the basic cooperative principles, working method, cooperative organization, and task distribution and understand cooperative laws and orders as well as have basic knowledge about financial accounting. They should also be enthusiastic and industrious and always eager to improve themselves. Based on electing committees, it was found that inspectors

TE155609

were first recruited from cooperative members; however, outsiders were selected in case of the recruitment was not accomplished. Nevertheless, the criteria used in the election process must be defined clearly in the recruitment regulations based on registrar's principles. The regulations should be specified the appropriate number of inspectors for cooperative job quantities and at least one accountant should be in each inspector team. The inspectors should hold office 2–3 years and be paid monthly according to the size of cooperatives including allowance for traveling expense to each meeting. The net profit should be set for welfare like life insurance and health care. On discharging the inspector's duty, the inspectors should support, suggest, and solve the problems in the management system of cooperatives as well as have ethics and moralities. Furthermore, they must not participate in activities that cause errors in their inspection and report their inspection objectively. It was also found that the inspectors should be trained from related departments and should continuously improve themselves as well as work quality and efficiency.

Regarding the comparison between their currently actual and expected roles of agricultural cooperative inspectors, it was found that the opinion of inspectors and those of related people had significantly different (0.05). The respondents thought that the role of the agricultural cooperative inspectors should be more than that of the present.